

Zártság, védettség, periodikus idő

Kovács Gábor festményeiről

FÖLDI GERGELY

Kovács Gábor Egerben végzett rajz és vizuális kommunikáció szakon, majd elvégezte a Magyar Képzőművészeti Egyetemet. Sok országos tárlaton, csoportos és egyéni kiállításon vett részt.

Amikor megláttam a képeket, először az jutott az eszembe, hogy tők jó képek és mennyire jó, hogy nem nekem kell megnyitnom a kiállítást. Persze ez csak a lustaság volt, hisz sokkal könnyebb azt gondolni dolgokról, amit mások gondolnak, mint felismerni valamit. Így nem is kell félni attól, hogy saját véleményem kirekesztene bármilyen csoportból, aminek nem is nagyon szeretnék tagja lenni, de kívülálló semmiképp sem. Ez teljesen ellentétes egy ideális befogadó álláspontjával, habár szerintem nem kirívó eset, és engem sem ment fel az alól, hogy most már a képekről is beszéljek.

Mi is az, ami először szemet szúr, amikor megnézzük a képeket? Körök vannak rajtuk. Van, ahol kevesebb, van ahol több. Egymás mellett, egymásban, van, hogy csak szeletek, cikkek látszanak. Átvillan, mit is hallottunk eddig a körről mint formáról. Tökéletesség (habár ezekben a körökben megvan a szabad kéz, az egyén pontatlansága, esetlensége), folyamatosság, harmónia, örökkévalóság végtelen, egység, zártság, védettség, periodikus idő, bolygók látszólagos pályája, égitestek jele... Sorolhatnám még, hisz mindez tényleg csak arra utal, hogy valamiféle magasztos, fennkölt gondolat magva elindul az agyunkban, amibe rögtön bele is rondít az, ha jobban megfigyeljük a képeket. Kicsi jelek, amik tényleg jelszerűen vannak ott a képeken (focipálya felülnézete, nyíl), a gondolkodásunkon fordítanak egyet. Ezek a képek labdákat ábrázolnak, és az egyiken van valami dartstábla-szerű forma is.

Na. Most aztán igazán nehéz folytatni. Labdák, focilabdák. Miért fest az ember focilabdákat? Habár akkor már felmerülhet az a kérdés is, hogy miért fest bárki csendéleteket, mezítelen nőket, vagy bármi mást. Valószínűleg nem ok nélkül, szándéka van vele. Most kellene megmondanom, hogy mit is akart Kovács Gábor kifejezni, elmondani, elmesélni nekünk, befogadóknak, amikor festette a képet. Persze. Az olyan könnyű. Az alkotás sem biztos, hogy arról szól, hogy valamit eldöntünk, hogy most arról, azt és úgy festjük meg, ahogyan gondoljuk, mint ahogyan a befogadás során sem az a cél, hogy kész történetet alkossunk magunknak. Talán a legfontosabb az, hogy kérdezzünk. Aktuális ismeretanyagunkat, hangulatunkat vessük össze a képpel, és gondolkozzunk. Sosem arról, hogy mit akarhatott az alkotó, hanem arról, hogy mit mond nekünk a kép.

Nekem a foci mindig egy rendszer volt, egy egyszerűsített világmodell. Aktív hobbijátékos koromban mítoszokat körítettem a játék köré, ami talán segített megérteni dolgokat, megismerni embereket. A pályán nagyon gyakran úgy viselkedik az játékos, hogy a ráragadt szocializációs szerepek lehámlanak róla. Valahol igazabbá válik, még ha nem is feltétlenül jobbá. Van, akinek beleférnek a cél elérése érdekében kisebb-nagyobb szabálytalanságok, van, aki csak egyenesen tör a cél felé, van, aki finesz, ismeri a cseleket, van, aki csapatjátékos, van, aki irányít, van, aki agresszív, van, aki inkább rugalmas. Rengeteg típus létezik, és ha ezeket kivetítjük a mindennapi élet szereplőire, akkor egy tisztább képet kaphatunk, még ha nem feltétlenül valósat is.

Már az is jellemez, hogy kinek mit jelent a cél. Nem a profikról beszélek, azok mások, nekik mindig győzni kell. Van, aki a győzelemért játszik, van, akinek jó a döntetlen, és vannak, akiknek a tisztas helytállás is eredmény. Van, aki a másikért játszik, van, aki a játék örömeért, van, aki azért, hogy egyszer beleérjen a labdába, van, aki azért, hogy mindig nála legyen a labda, van, aki azért, hogy legalább egy mozdulata legyen, ami tökéletes...

Már maga a játék is, legyen az most ebben a pillanatban a futball, olyan, hogy tisztelettel kell felé fordulni. Az embernek meg kell előlegeznie a hitet, hogy érdemes játszani, márpedig lélekkel. Lehet, hogy bunkók is tudnak focizni, sőt, de talán nem győznek mindig. Ha mégis ők kerekednek felül, akkor meg kell tanulni veszíteni. Ilyen a foci. Az élet...?

